КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

НАУКОВИЙ ЗБІРНИК

Київ 2025

УДК 327:321.01(100)“20”

Рекомендований до публікації Вченою радою
Факультету права та міжнародних відносин Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (протокол № 11 від 17 грудня 2025 року)

УДК 327:321.01(100)“20”

Сучасні виклики в умовах трансформації системи міжнародних відносин: науковий збірник. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Київ: [Електронне видання], 2025. 201 с.

Науковий збірник присвячено сучасним викликам в умовах трансформації системи міжнародних відносин, важливим випробуванням якої стала російсько-українська війна, розпочата у 2014 році окупацією Криму, окремих районів Донецької та Луганської областей України.

В основі збірника – результати досліджень викладачів, науковців, а також наукової молоді – здобувачів вищої освіти першого, другого та третього рівнів, які обговорювалися на Всеукраїнській науковій онлайн-конференції «Сучасні виклики в умовах трансформації системи міжнародних відносин», що відбулася 17 квітня 2025 р.

Цей науковий збірник адресовано викладачам, вченим, практикам, фахівцям з міжнародних відносин, дипломатам, здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться проблемами міжнародних відносин та зовнішньої політики.

Матеріали подані в авторській редакції. Редакція збірника не несе відповідальності за зміст матеріалів та може не поділяти думку авторів.

УДК 327:321.01(100)“20”

© Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2025

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО **8**

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ У КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: КЕЙС-СТАДІ

Яблонський Василь, Крепель Віра **10**
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ 1917-1923 рр. У ЄДИНОМУ РОСІЙСЬКОМУ ПІДРУЧНИКУ З ІСТОРІЇ: МЕТОДОЛОГІЯ ПРОБЛЕМИ

Шумельна Валерія **13**
ПОЛІТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В РУМУНІЇ У КОНТЕКСТІ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Каплун Катерина **17**
УКРАЇНСЬКІ БІЖЕНЦІ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ДІТЕЙ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Kovtun Anastasia, Kushevska Natalia **20**
THE EVOLUTION OF THE RUSSIAN FEDERATION'S IMPACT ON EU ENERGY SECURITY

Nadeina Daria, Kushevska Natalia **24**
THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR'S IMPACT ON CHINA'S WORLDVIEW

Дегтерьова Марія **27**
МІЖНАРОДНА РЕАКЦІЯ НА ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Симоненко Оксана **30**
ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ ЗАХОДИ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИДІЇ РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ (2022-2024 рр.)

Карпова Анастасія **33**
ЕВОЛЮЦІЯ СТАВЛЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ ФРАНЦІЇ ДО УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Войтенко Дарія **36**
ТРАНСФОРМАЦІЯ ІМІДЖУ УКРАЇНИ В ЄС ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Павленко Аліна **38**
УКРАЇНСЬКЕ ПИТАННЯ В ПЕРЕДВИБОРЧИХ ДЕБАТАХ КАНДИДАТІВ У ПРЕЗИДЕНТИ США 2024 р.

РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Розумний Максим **43**
ЛОГІКА АСИМЕТРИЧНОГО КОНФЛІКТУ В РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІЙ ВІЙНІ

Маклюк Ольга **47**
ПАМ'ЯТЬ/ТРАВМА В УМОВАХ ВІЙНИ: ЖИТТЄВІ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ У НІМЕЧЧИНІ (УСНО-ІСТОРИЧНИЙ ВИМІР)

Караваєв Вадим **51**
ДОВГОСТРОКОВІ НАСЛІДКИ ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ДЛЯ ЇЇ НЕОІМПЕРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Роговий Борис **53**
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН В СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СТРАТЕГІЧНОЇ СПІВПРАЦІ

Гуліда Тетяна **57**
ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Мурза Євген **60**
НОВІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТЕОРІЇ ФРОНТИРУ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Гречко Олександра **62**
САНКЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ТИСКУ (2014-2024 рр.): ВПЛИВ НА РОСІЙСЬКУ ФЕДЕРАЦІЮ, ВИКЛИКИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ

ВИКЛИКИ ДЛЯ КРАЇН ТА РЕГІОНІВ СВІТУ У СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Цвєтков Олександр **66**
«ГЛИБИННА ДЕРЖАВА» В США ЗА АДМІНІСТРАЦІЇ ТРАМПА

Богданова Тетяна, Кубік В'ячеслав **69**
ЗБРОЯ В ТІНІ: ЯК НЕЗАКОННИЙ ОБІГ ЗБРОЇ ВПЛИВАЄ НА СУЧАСНІ МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Покотило Юлія **73**
ЯДЕРНА ПРОГРАМА ІРАНУ В КОНТЕКСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОТИСТОЯННЯ З ІЗРАЇЛЕМ І САУДІВСЬКОЮ АРАВІЄЮ

Фалько Альона **75**
ЯДЕРНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ У XXI СТОЛІТТІ: МІЖ МОДЕРНІЗАЦІЄЮ АРСЕНАЛІВ І КОЛАПСОМ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ

Абдель Разек Данііл **78**
ПОЗИЦІЯ ТУРЕЧЧИНИ ЩОДО СИРІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Нестеревич Дарія, Мельник Ганна **80**
ЧЛЕНСТВО ПОЛЬЩІ В НАТО: БЕЗПЕКОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Гончарова Євгенія **83**
ДОСВІД ПОБУДОВИ ТА СТАЛОСТІ ІЗРАЇЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Хименко Анастасія **85**
МІГРАЦІЙНА КРИЗА В ЄВРОПІ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ВРЕГУЛЮВАННЯ

Arbuz Arina, Kushevska Natalia **88**
REFUGEE ISSUES IN MODERN INTERNATIONAL RELATIONS: CHALLENGES AND SOLUTIONS

Семенова Лілія, Мельник Ганна **91**
«М'ЯКА СИЛА» ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ ДЕРЖАВИ

МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Ціватий Вячеслав **95**
ІБЕРОАМЕРИКАНСЬКА МОДЕЛЬ ДИПЛОМАТІЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН XXI СТОЛІТТЯ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ І СТРАТЕГІЧНИЙ АСПЕКТИ

Гурина Наталія **98**
НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ КОМУНІКАТИВНИХ СТРАТЕГІЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Книшевицька Лілія **102**
КОМУНІКАТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ МІЖНАРОДНИКАМ

Іващенко Валерія, Пістракевич Олена **105**
ВИСВІТЛЕННЯ ПІДТРИМКИ УКРАЇНИ У СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЯХ ЄС

Грабар Ілля **108**
КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Волошина Аделія **110**
ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА

Свідлер Дар'я **114**
РОЛЬ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ В СУЧАСНІЙ ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ НІМЕЧЧИНИ

Щипакіна Соф'я **117**
ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Главацька Таїсія **120**
ОСОБЛИВОСТІ ЗМІ У ХОРВАТІЇ

Довгань Анна **121**
ОСОБЛИВОСТІ МЕДІАПРОСТОРУ ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Юрковський Денис **125**
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕМІВ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ОПОРУ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ У ПЕРШИЙ РІК ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Брайчевська Олена, Слюсаренко Ірина **128**
ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА НОРВЕГІЇ В РЕГІОНІ САХЕЛЬ

Брайчевська Олена, Іванова Юлія **132**
УКРАЇНА У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ ФРН У 2014-2024 рр.

Логвин Ігор **136**
ЕВОЛЮЦІЯ МІЖДЕРЖАВНИХ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА США у XXI ст.

Веселкова Валерія **138**
ДЕРЖАВНІ ВІЗИТИ ЧАРЛЬЗА ІІІ ЯК СКЛАДОВА «М'ЯКОЇ СИЛИ» В СУЧАСНІЙ ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Демченко Анна **142**
УКРАЇНСЬКО-ДАНСЬКА СПІВПРАЦЯ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОГО ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

Паровая Аліна **144**
ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА СПІВПРАЦЮ ФРАНЦІЇ ТА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Musiienko Kyrylo, Kushevska Natalia **148**
INTERNATIONAL COOPERATION MECHANISMS IN THE CURRENT CONDITIONS OF MARTIAL LAW IN UKRAINE IN THE AREA OF SOCIAL PROTECTION OF PEOPLE WITH DISABILITIES

Бахчиванджи Дар'я **151**
СПІВПРАЦЯ АРГЕНТИНИ ТА УКРАЇНИ ПІСЛЯ ШИРОКОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ 24 лютого 2022 р.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН: РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР

Tsvietkov Oleksandr **156**
COMPARATIVE VIEW OF UKRAINE'S CHALLENGES ON THE PATH TO EU MEMBERSHIP AND THE CORRESPONDING EXPERIENCE OF BULGARIA: CURRENT STAGE

Губицький Любомир, Мельник Ганна **159**
СИРІЙСЬКИЙ НАПРЯМ У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ США (2014-2025 рр.)

Бессонова Марина **162**
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА ТА «ЕМОЦІЙНИЙ ПОВОРОТ» У ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Лісовська Мирослава **166**
АНТИЗАХІДНА РИТОРИКА В СУЧАСНІЙ ГРУЗІЇ

Горобець Ігор **169**
РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ – РЕСПУБЛІКА ПЕРУ: ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Шимкевич Катерина **172**
СЕРБІЯ ПІД ТИСКОМ США: СКІЛЬКИ КОШТУВАЛА ВИДАЧА СЛОБОДАНА МІЛОШЕВИЧА

Швець Вікторія **175**
ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ПІВДЕННОЮ КОРЕЄЮ

УДК 327(481):061.2

Брайчевська Олена
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна
o.braichevska@kubg.edu.ua

Слюсаренко Ірина
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна
i.sliusarenko@kubg.edu.ua

ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА НОРВЕГІЇ В РЕГІОНІ САХЕЛЬ

Регіон Сахелю страждає від змін клімату, тероризму, політичної нестабільності та частих переворотів. Країни регіону не можуть виправити ситуацію та потребують міжнародної допомоги. Норвегія активно бере участь у міжнародній довгостроковій взаємодії спрямованій на поліпшення гуманітарної ситуації в регіоні. Гуманітарна політика Норвегії враховує погіршення ситуації в регіоні, тому постійно коригується в ухвалених стратегічних документах, які стосуються Сахелю. Надання норвезької допомоги відбувається через гуманітарні організації та багатосторонні інституції, а від 2024 р. враховується вплив на Сахель ситуації в усій Західній Африці.

***Ключові слова**: регіон Сахель, Королівство Норвегія, гуманітарна допомога, сталий розвиток, міжнародна допомога*

Незважаючи на значні природні ресурси – уранові руди та газ, Сахель належить до числа найбідніших регіонів світу. Тут одночасно переплітаються проблеми бідності, швидкого зростання населення, слабкого державного управління, наслідків зміни клімату, організованої злочинності, нестачі продовольства. Норвегія з 80-х років минулого століття бере участь у забезпеченні продовольчої безпеки в окремих частинах регіону.

Найбільшою проблемою даного регіону є загрози безпеці, пов'язані з тероризмом. Громадянська війна в Лівії 2011-2021 рр. та початок збройного конфлікту на півночі Малі у 2012 р. створили надзвичайно сприятливі умови для діяльності організованої злочинності, насильницького екстремізму та перетворили Сахель на небезпечний, нестабільний та конфліктний регіон.

Урядовим військам Малі не вдалося перемогти повстанців на півночі країни у 2012 р. і ця територія опинилася під контролем терористів, пов'язаних із «Аль-Каїдою». Згодом збройні терористичні угрупування поширили свій вплив на територію Буркіна-Фасо, Нігера та північний схід Нігерії, почали здійснювати терористичні атаки на території сусіднього Алжиру. Незважаючи на зусилля урядових військ Малі та наростаючого міжнародного втручання (контртерористична операція «Бархан» під керівництвом Франції та розгортання миротворчого контингенту ООН) населення на цих територіях потерпає від кровопролитних збройних нападів та грабежів, викрадення людей (масові викрадення школярок) ісламістськими терористами, страждає від

безробіття і голоду, викликаного засухами, що тривають роками. Через високий рівень безробіття та голоду значна частина молоді вливається до складу ісламістських збройних та злочинних угрупувань. Велика кількість озброєних груп, слабкий контроль урядових інституцій на місцях, етнічне насильство, крадіжки худоби, битви за участі злочинних груп за доступ до води та придатних для сільськогосподарського обробітку земель та постійні посухи спричинили затяжну гуманітарну кризу для десятків мільйонів людей на цих територіях.

Громадянська війна в Лівії, збройне антиурядове повстання в Малі та катастрофічна посуха в Сахелі 2012 р. стали поштовхом для започаткування масштабної гуманітарної програми норвезького уряду «Сахель», метою якої було запобігання голоду, бідності, конфліктам, протидія змінам клімату.

Зусилля Королівства також були спрямовані на захист нестабільних держав регіону від конфліктів та надання широкої гуманітарної допомоги постраждалим.

Ще однією із причин посилення гуманітарної діяльності Норвегії в цьому регіоні стало зростання войовничого ісламізму, який має транснаціональний характер і є безпековим викликом не тільки для цього африканського регіону, а й становить пряму загрозу для Європи та Норвегії через зростання чисельності терористичних атак та обсягів нелегальної міграції.

У світлі посилення уваги до цього регіону 2017 р. в Малі було відкрито посольство Королівства Норвегія, яке обслуговувало країни, що входять до складу Сахель G5 (регіональна структура, створена з метою співробітництва з питань безпеки та розвитку між Буркіна-Фасо, Малі, Мавританією, Нігером і Чадом) .

Стратегія зусиль Норвегії в регіоні Сахель (2018–2020 рр.) була оприлюднена у вересні 2018 року.

Документ визначав три основні цілі норвезьких зусиль у регіоні Сахель:

- сприяти попередженню конфліктів та їх розв'язанню;
- сприяти політичній стабілізації та зміцненню безпеки;
- розбудовувати стійкість та закладати основу для всеосяжного економічного, соціального та політичного розвитку з метою покращення умов життя та зменшення потреби в гуманітарній допомозі [5].

Протягом 2018 р. Норвегія надала країнам Сахелю гуманітарну допомогу на загальну суму 46 мільйонів норвезьких крон. Додатково надавалося фінансування через міжнародні гуманітарні інституції – Центральний фонд реагування на надзвичайні ситуації ООН (*CERF*), Норвезьку раду у справах біженців, Норвезьку церковну допомогу, Норвезький Червоний Хрест, Всесвітню продовольчу програму (*WFP*) і Міжнародний комітет Червоного Хреста (МКЧХ).

У 2019 р. пріоритет надавався екстреній допомозі, що рятує життя, а також ініціативам із підвищення стійкості. Зусилля, спрямовані на захист (забезпечення доступу до освіти та запобігання сексуальному і гендерному насильству), були визначені пріоритетними 2019 року відповідно до сфер діяльності, визначених у Гуманітарній стратегії Норвегії [5].

Разом з тим, незважаючи на масштабні програми міжнародної гуманітарної допомоги країнам Сахелю, наявності миротворчого контингенту ООН в Малі, ситуація в регіоні погіршилася. Наслідком політичних заворушень та посилення загрози тероризму в регіоні став військовий переворот у Малі в серпні 2020 р.. У зв’язку з новими безпековими викликами 2020 р. стратегія Норвегії щодо регіону Сахель була переглянута, оновлена і продовжена до 2025 р. [3].

Завдяки своїй участі в широкомасштабній глобальній гуманітарній взаємодії та співпраці в регіоні Сахель, Норвегія допомогла 21 мільйону людей, які цього потребували. Вони отримали захист, доступ до продовольства, чистої питної води, житла та інших форм гуманітарної допомоги. Норвезька допомога з розвитку надала можливість більшій кількості дівчаток і хлопчиків відвідувати школу, отримати можливість більшій кількості сімей здійснювати стійкіше до зміни клімату виробництво продуктів харчування [3].

Робота над досягненням оптимальної координації між гуманітарною діяльністю, співпрацею в галузі розвитку та розбудовою миру («Потрійний зв'язок») стала ключовою частиною цієї стратегії. Норвезькі зусилля зосереджувалися на забезпеченні потреб людей, зосереджуючись на охопленні вразливих груп і груп ризику [3].

Стратегія передбачала, що Норвегія реагуватиме на гуманітарні потреби та посилюватиме зусилля щодо сприяння всеосяжному сталому розвитку. Увага в гуманітарній допомозі зосереджувалася на посиленні:

координації між гуманітарними зусиллями, співпрацею в галузі розвитку та розбудовою миру;

захисті людей, які цього потребують, і сприянні ефективнішій гуманітарній допомозі;

зусиллях з метою надання можливості більшій кількості дітей та молоді, особливо дівчаток, здобути якісну освіту,

а також сприянні:

доступу до медичних послуг та повазі до сексуального та репродуктивного здоров'я та прав;

більш сталому, стійкому до зміни клімату та продуктивному виробництву продуктів харчування, та посиленні зусиль щодо створення стійких, гідних робочих місць [3]

В період від 2021 до 2023 р. ситуація в регіоні Сахелю зазнала турбулентних змін. В трьох країнах регіону [Малі (2021 р.), Буркіна-Фасо (2022 р.) та Нігері (2023 р.)] відбулися військові перевороти. Нова військова влада в цих країнах дистанціювалася від Франції, яка протягом десяти років очолювала анти ісламістську операцію в країнах Сахелю і взяла курс на зближення з Росією. Також не вдалося зменшити вплив та запобігти поширенню діяльності терористичних угруповань, які є серйозною загрозою для налагодження гуманітарної допомоги. У 2022 р. особливо складною була ситуація на прикордонних територіях між Буркіна-Фасо, Малі та Нігером, де діяла салафітська джихадистська організація Джамаа Нусрат аль-Іслам валь-Муслімін (*Jama'a Nusrat ul-Islam wal-Muslimin – JNIM*) та Ісламська держава у Великій Сахарі (*Islamic State in the Greater Sahara – ISGS*) [6], які ведуть між собою боротьбу за розширення зони впливу та контроль шляхів постачання.

Буркіна-Фасо очолює Індекс Глобального тероризму 2024 (*Global Terrorism Index* 2024). У 2023 р. кількість смертей у цій країні зросла на 68%, незважаючи на зменшення кількості терористичних нападів на 17%. Рівень тероризму в країні зростає з кожним роком, починаючи від 2014 р. Ситуація в сусідніх Малі та Нігері в 2023 р. також погіршилася [1].

Погіршення ситуації було пов'язано ще й з тим, що з 1 січня 2024 року, згідно з вимогою тимчасового військового уряду Малі, була згорнута місія ООН у Малі (*MINUSMA*). Нове керівництво Малі також оголосило про скасування дії мирної Алжирської угоди, яка діяла від 2015 р., а наприкінці січня 2024 р. Малі, Буркіна-Фасо та Нігер вийшли зі складу Економічного співтовариства Західної Африки (*ЕКОВАС*).

В зв'язу із зміною безпекової ситуації, Норвегія визначила нові пріоритети гуманітарної політики в регіоні та прийняла Стратегію зусиль Норвегії в регіоні Сахель (2024–2030 рр.), а також ухвалила рішення перенести посольство з Бамако до Дакару. В Стратегії зазначалося, що зі створенням посольства в Сенегалі гуманітарна діяльність Норвегії в регіоні Сахель матиме ширший регіональний фокус. Оновлена стратегія продовжить зосереджуватися на регіоні Сахель, але відтепер також підкреслюється необхідність і профілактичних зусиль у прибережних державах, які мають спільні кордони з країнами регіону [2].

Згідно із оновленим документом, Королівство надаватиме особливий пріоритет наступним напрямкам гуманітарного спрямування: міжнародному гуманітарному праву та гуманітарним принципам; гуманітарній дипломатії; захисту мігрантів, біженців і зусиллям щодо протидії нелегальній міграції; підтримуватиме гуманітарну діяльність з розмінування, працюватиме над протидією розповсюдженню стрілецької зброї та боєприпасів до неї; продовольчій безпеці та інклюзивному сталому розвитку; подальший розвиток систем освіти; сприяню дотриманню прав жінок і гендерною рівністю [2].

Фінансування цих гуманітарнх проектів планується здійснювати через організації громадянського суспільства та багатосторонні організації, в контакті з місцевою владою, де це можливо.

Незважаючи на міжнародні зусилля по врегулюванню збройних конфліктів і припинення діяльності терористичних угруповань, регіон Сахель залишаєтья одним із кризових регіонів на Африканському континенті. Рівень насильства та терористичних атак продовжує зростати. Військові перевороти в Малі, Буркіна-Фасо та Нігері, а також вихід цих країн із *ЕКОВАС*, значно ускладнили безпекову ситуацію і змусили Норвегію переглянути свою стратегію надання гуманітарної допомоги населенню регіону.

Оновлена гуманітарна стратегія Норвегії (2024–2030) передбачає надання гуманітарної підтримки як безпосередньо населенню країнам регіону, так і посилення допомоги населенню прибережним країнам Західної Африки, що межують із Сахелем. Головними пріоритетами залишаються дотримання міжнародного гуманітарного права, боротьба з нелегальною міграцією, продовольча безпека, гендерна рівність та підтримка освітніх програм.

Список використаних джерел та літератури

1. 7 key findings from the Global Terrorism Index 2024. URL: https://www.visionofhumanity.org/7-key-findings-from-the-global-terrorism-index-2024/#:~:text=The%20Global%20Terrorism%20Index%202024%20report%20provides%20a,and%20patterns%20in%20terrorism%20over%20the%20last%20decade. (дата звернення: 17.02.2025)

2. New strategy for a new reality in the Sahel 27.01.2025. URL: https://www.regjeringen.no/en/aktuelt/new-strategy-for-a-new-reality-in-the-sahel/id3078301/ (дата звернення: 15.02.2025)

3. Strategy for Norway's efforts in the Sahel region (2021–2025). URL: https://www.regjeringen.no/en/historical-archive/solbergs-government/andre-dokumenter/ud/2021/strategy-for-norways-efforts-in-the-sahel-region-20212025/id2863044/ (дата звернення: 17.02.2025)

4. Strategy for Norway's efforts in the Sahel region (2024–2030). URL: https://www.regjeringen.no/en/dokumenter/strategy-for-a-new-reality-in-the-sahel-20242030/id3078279/?ch=3 (дата звернення: 10.02.2025)

5. Strategy for Norway’s efforts in the Sahel region 2018-2020. URL: https://www.regjeringen.no/en/dokumenter/sahel_strategy/id2610507/ (дата звернення: 15.02.2025)
6. The situation in Mali. Repertoire of the Practice of the Security Council. 26th Supplement (2023). UN. URL: https://main.un.org/securitycouncil/sites/default/files/2025/11.%2026th%20Supplement_Part%20I_Mali.pdf (дата звернення: 15.02.2025)

УДК 327(477+430):355.01

Брайчевська Олена
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна
o.braichevska@kubg.edu.ua

Іванова Юлія
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна
yaivanova.fpmv21@kubg.edu.ua

УКРАЇНА У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ ФРН У 2014-2024 рр.

Досліджено зовнішню політику ФРН щодо України в період з 2014 по 2024 р. Проаналізовано причини її еволюції від «динаміки у стабільності» та економічного прагматизму до активної, в тому числі й військової, підтримки України після широкомасштабного російського вторгнення.

***Ключові слова**: ФРН, Україна, зовнішня політика, російська агресія, європейська безпека.*

Вивченню зовнішньої політики ФРН в першій чверті XXI ст. приділяється значна увага як в зарубіжній, так і в українській історіографії. Зацікавленість її векторами зумовлена тим, що ця європейська країна належить до числа найвпливовіших міжнародних акторів. Вона є членом Європейського Союзу, Великої сімки та НАТО і має потужний політичний вплив на Європейському континенті. Країна є лідером у багатьох сучасних технологічних галузях і в 2024 р. зайняла дев’яте місце в рейтингу Глобального інноваційного індексу за 2024 р. [8]. Крім того, Федеративна Республіка Німеччина є одним із ключових союзників України у її протистоянні російському широкомасштабному вторгненню, тому вивчення її зовнішньополітичних пріоритетів має важливе значення для розбудови двосторонньої співпраці. Як член Європейського Союзу та НАТО, Федеративна Республіка Німеччина впливає на політичну та безпекову ситуацію в Європі, від її позиції значною мірою також залежить євроінтеграційне та євроатлантичне майбутнє України.

Об’єднання Німеччини і проголошення незалежності України відбулося з інтервалом в один рік. Незважаючи на те, що уряд об’єднаної Німеччини досить обережно ставився до нових незалежних держав, які утворилися після розпаду СРСР, Федеративна Республіка Німеччина була першою західноєвропейською країною, яка відкрила в незалежній Україні своє посольство. Разом з тим, до 2014 р. зовнішня